

Jak můžeme šetřit energie ve veřejných budovách

- 1.** Začněte sběrem dat. Zjistěte základní informace o objektech, které spravujete. Investujte do energetického auditu, který obsahuje i výčet doporučení, jak při šetření energie postupovat. Zvažte zavedení energetického managementu.
- 2.** Zapojte své zaměstnance, změna začíná u každého z nás. Vzdělávejte zaměstnance o energeticky úsporném chování.
- 3.** Významné úspory jsou ve vytápění. Nainstalujte termostaty a nastavte teplotu, které se pohybuje kolem 21° C. Každý stupeň dolů Vám ušetří 5-10 % nákladů. Velkých úspor lze docílit i kontrolou času, kdy vytápíte.
- 4.** Základem efektivního letního chlazení kanceláří je vhodné zastínění oken. Zároveň by nemělo docházet k nadměrnému ochlazování místností. Ideální, jak z hlediska energetického, tak ze zdravotního, je udržovat rozdíl mezi teplotou chlazeného interiéru a okolí budovy v rozmezí do 5 °C.
- 5.** Vyměňte neúsporné žárovky za jejich LED alternativy, které využívají až o 90 % méně energie. Zhasínejte světla v nevyužívaných prostorech a na chodbách. Vhodnou dlouhodobou prevencí může být i pořízení pohybových čidel.
- 6.** Poříděte si energeticky úsporné spotřebiče a informujte zaměstnance o jejich úsporném využívání.
- 7.** Zvažte rekonstrukci budovy. Komplexní renovací zahrnující zejména zateplení obálky, výměnu oken, instalace moderního zdroje vytápění můžete dosáhnout snížení ročních nákladů na provoz až o 50 %.
- 8.** Požádejte si na renovaci budovy o dotaci. Pro prvotní konzultaci využijte bezplatných služeb konzultačních středisek EKIS. Experti v oblasti energetiky Vám poradí od výběru úsporného osvětlení, správné vytápění, plánování rekonstrukce až po velké projekty energeticky úsporných staveb. Pomohou také s dotacemi, tvorbou dotační žádosti i další administrativou pro získání dotace.
- 9.** Připravte si projektovou dokumentaci. Program EFEKT poskytuje dotaci na předprojektovou přípravu dokumentů jako vstupní studie potenciálu energetických úspor nebo přípravy investičního záměru a dalších.

První kroky za úsporami energie

ZAČNĚTE SBĚREM DAT

- Zjistěte základní informace o objektech, které spravujete. Položte si otázky, jako např. na kolik stupňů vytápíte různé místnosti, jakými žárovkami svítíte apod. Investujte do energetického auditu, který obsahuje i výčet doporučení, jak při šetření energie postupovat.
- Promyslete, s jakými prostředky disponujete. Šetřit energii lze i jinak než vysokými investicemi.

ZAPOJTE SVÉ ZAMĚSTNANCE, ZMĚNA ZAČÍNÁ U KAŽDÉHO Z NÁS

- Důležitá je komunikace úspor energie, které přináší benefity jak pro energetickou bezpečnost České republiky, tak mají pozitivní efekt na životní prostředí a ve střednědobém a dlouhodobém měřítku šetří peníze, které mohou být vynaloženy jinak. Větší změny vždy začínají u jednotlivců.
- V úsporách můžeme začít u sebe:
 - nepřetápějme zbytečně kanceláře na 25° C,
 - vypínejme monitory a počítače při odchodu domů,
 - když odcházíme pouze na krátkou schůzku,
 - vypneme monitor a počítač uvedme do úsporného režimu,
 - při ohřevu vody ve varné konvici ji naplníme pouze tak, abychom neohřívali zbytečně velké množství vody,
 - naučme se správně větrat, nikdy neregulujeme teplotu místnosti otevřením okna,
 - zhasínejme za sebou v místnostech, které se momentálně nepoužívají, ale i při odchodu na schůzku nebo na oběd,
 - namísto jízdy výtahem zkusme patra vyšlapat.

PLÁNUJETE INVESTICE? PORADTE SE ZDARMA

- Zamiřte do nejbližšího konzultačního střediska EKIS, které je zdarma a dostupné po celé ČR, ale využít ho lze i online (<https://www.mpo-efekt.cz/cz/ekis/strediska-EKIS>).
- Experti v oblasti energetiky Vám poradí od výběru úsporného osvětlení, správné vytápění, plánování rekonstrukce až po velké projekty energeticky úsporných staveb. Pomohou také s dotacemi, tvorbou dotační žádosti i další administrativou pro získání dotace.

Úspory rychle a s nízkými náklady

VYTÁPĚNÍ

- Velkých úspor lze docílit kontrolou času, kdy vytápíte. Není nutné budovu vytápět nepřetržitě 24 hodin denně. Vhodné je vytápění provázat s pracovní dobou, ráno topení zapnout a odpoledne s předstihem zase vypnout.
- Důležité je i správné nastavení parametrů systému vytápění. Teplotu otopové vody je vhodné regulovat v závislosti na teplotě exteriéru, což omezuje přetopení prostoru, které snižuje komfort a zvyšuje tepelné ztráty.
- Snižte termostaty o jeden až dva stupně, ideální pokojová teplota se pohybuje kolem 21° C. Každý stupeň dolů Vám ušetří 5-10 % nákladů.
- Teplotu v místnosti nesnižujte nadměrným větráním (uniká teplo), ale regulujte ji pomocí samotného zdroje tepla, resp. termostatu.
- Topení lze ztlumit na chodbách, stejně tak je možné pouze temperovat místnosti, které nejsou využívány stabilně, jako například archiv, sklepy či toalety.

CHLAZENÍ

- Základem efektivního letního chlazení je vhodné zastínění oken. Zároveň by nemělo docházet k nadměrnému ochlazování místností. Ideální, jak z hlediska energetického, tak ze zdravotního, je udržovat rozdíl mezi teplotou chlazeného interiéru a okolí budovy v rozmezí do 5 °C. Pokud to vaše klimatizace umožňuje, zabraňte přílišným zásahům uživatelů do nastavení.

VENTILACE

- Stěžejní je pro úsporné a efektivní fungování vzduchotechniky její správné nastavení. Kvůli spotřebě by měla být nastavená na co nejnižší výkon a měla by pružně reagovat na kvalitu vzduchu v místnosti, která je mj. dána počtem osob. K regulaci slouží detektory CO2 nebo VOC, které by měly být nastaveny na vhodnou hodnotu, například 800 ppm CO2. Vhodným nastavením lze dosáhnout úspor až kolem 2000 Kč na osobu na rok.

Úspory rychle a s nízkými náklady

SVÍCENÍ

- Vyměňte neúsporné žárovky za jejich LED alternativy, které využívají až o 90 % méně energie. Dávno neplatí, že by takové osvětlení bylo očím nepříjemné nebo nepřírozené. Existuje osvětlení s různou barvou světla (tzv. náhradní teplota chromatičnosti), každá je vhodná pro jinou činnost. Navíc životnost LED žárovek dosahuje až 15 000 hodin, což odpovídá až 15 klasickým žárovkám. Vyšší pořizovací cena se v průběhu životnosti osvětlení vrátí na ušetřených nákladech.
- Zhasínejte světla v nevyužívaných prostorech a na chodbách. Vhodnou dlouhodobou prevencí může být i pořízení světel s pohybovým čidlem.

SPOTŘEBIČE

- Při odchodu vypínejte monitory, počítače a další elektroniku.
- Zkontrolujte správné nastavení běžných spotřebičů, které Váš objekt využívá. Například u lednic by měl mrazák udržovat teplotu -18 stupňů Celsia a u lednic 4-5 stupňů Celsia. Důležitá je i pravidelná kontrola námrazy v mrazáku, která zbytečně navyšuje jeho spotřebu.
- Při koupi nových spotřebičů se vyplatí investovat do těch energeticky účinnějších, ve výběru Vám pomohou energetické štítky, které energetickou náročnost produktu určují na škále A-G. Například při koupi lednice ve vyšším energetickém standardu ušetříte až třetinu nákladů na energii oproti investice do sice levnější, ale energeticky náročnější alternativy. Zvažte také konkrétní potřeby – velikost lednice, zda je nutný mrazák apod.

Vyšší investice, dlouhodobější benefits

ZAVEĎTE ENERGETICKÝ MANAGEMENT

- Energetický management je systém hospodaření s energií. Zavedením procesů a toků informací lze kontinuálně sledovat spotřebu energie, vyhodnocovat ji a následně navrhnout a realizovat energeticky úsporná opatření. Jedná se tak o dlouhodobé opatření, které přináší úspory každý rok.
- Požádejte si o dotaci:
Program EFEKT poskytuje dotaci pro zavedení energetického managementu (<https://www.mpo-efekt.cz/cz/dotacni-programy/vyzvy>).

BUDOVY

- Rekonstrukce objektů má pozitivní vliv jak na úspory energií a tedy nákladů, ale i na kvalitu vnitřního prostředí, které se pro uživatele stává přívětivějším.
- Komplexní renovací zahrnující zejména zateplení obálky, výměnu oken, instalace moderního zdroje vytápění můžete dosáhnout snížení ročních nákladů na provoz až o 50 %.
- Po samotné rekonstrukci je důležité provést regulaci a přizpůsobení otopné soustavy novým parametrům budovy, které spočívá v přizpůsobení jejího výkonu. Je také možné instalovat nové prvky, které na základě venkovní teploty regulují výkon otopné soustavy. V obou případech tak nebude docházet k přetápění a celková úspora bude ještě vyšší.
- Požádejte si o dotaci:
 - Pro prvotní konzultaci využijte bezplatných služeb konzultačních středisek EKIS, které Vám poradí s výběrem vhodného dotačního programu a řeknou, co pro žádost budete potřebovat.
 - Připravte si dokumentaci: Program EFEKT poskytuje dotaci na předprojektovou přípravu dokumentů jako vstupní studie potenciálu energetických úspor nebo přípravy investičního záměru a dalších (<https://www.mpo-efekt.cz/cz/dotacni-programy/vyzvy>).
 - Dotace na renovace budov: Ve výběru správné dotace Vám poradí konzultační středisko EKIS.
- Existuje totiž více dotačních programů:
 - Pro organizační složky státu je připravena podpora v Národním plánu obnovy (<https://www.mpo-efekt.cz/cz/dotacni-programy/vyzvy>).
 - Pro veřejné subjekty je připravena podpora v další části Národního plánu obnovy (<https://www.narodniprogramzp.cz/nabidka-dotaci/>).
 - Na rekonstrukce technického zázemí můžete žádat v rámci Operačního programu životního prostředí (<https://www.opzp.cz/nabidka-dotaci/>).
 - Nová výstavba je podpořena v rámci Operačního programu životního prostředí (<https://www.opzp.cz/nabidka-dotaci/>).